basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 12

AFRIKAANS TWEEDE ADDISIONELE TAAL V1

FEBRUARIE/MAART 2016

MEMORANDUM

NOORDWES

PUNTE: 120

Hierdie memorandum bestaan uit 16 bladsye.

Kopiereg voorbehou

AFDELING A: LEESBEGRIP

NASIEN VAN DIE LEESBEGRIP:

1. Spel- en taalfoute in antwoorde word nie gepenaliseer nie omdat die fokus op begrip is. (Foute moet steeds aangedui word.) Waar die foute die betekenis van die woord(e) verander, word dit wel gepenaliseer.

2. Indien die kandidaat woorde uit ŉ ander taal gebruik as die taal wat geassesseer word, word die vreemde woorde geïgnoreer. Indien die antwoord sonder die vreemde woorde sinvol is, word die kandidaat nie gepenaliseer nie. Indien die vreemde woord in die antwoord vereis word, word dit aanvaar.

3. Vir **oop vrae** word geen punte toegeken vir JA/NEE/ EK STEM SAAM/EK STEM NIE SAAM NIE. Die rede/motivering/bewys moet oorweeg word.

4. Vir WAAR/ONWAAR- of FEIT/MENING/LUG JOU MENING- vrae word geen punte toegeken nie. Net die rede/motivering/aanhaling word bepunt.

5. Waar een-woord-antwoorde gevra word en die kandidaat ŉ volsin gee, is dit korrek **mits** die korrekte woord onderstreep of op een of ander wyse uitgelig word.

6. Wanneer twee of drie feite/punte vereis word en die kandidaat gee ŉ hele reeks, word **slegs** die eerste twee of drie feite/punte nagesien.

7. Aanvaar dialektiese variasies.

8. Aanvaar die letter en/of die korrekte antwoord wat uitgeskryf is by ŉ **meerkeusevraag**.

VRAAG 1

TEKS A: TYDSKRIFARTIKEL

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	VLAK
1.1	• (In die) Sahara-woestyn • (In die) Sahara (Enige EEN)	1	1
1.2	• Om op plase te werk/vir plaaswerk. • Om op plase gebruik te word. (Enige EEN of soortgelyk)	1	1
1.3	warm, ✓ droog ✓ en bergagtig ✓ (Mag in enige volgorde gegee word.)	3	1
1.4.1	Goud (myne)	1	1
1.4.2	• Daar is ŉ standbeeld vir donkies opgerig. • Die mense het ŉ standbeeld vir donkies opgerig. (Of soortgelyk)	1	1
1.5	trekkers	1	1
1.6	"diere wat alles verniel"	1	2
1.7	Hulle oë sit aan die kant van hulle koppe.	1	3
1.8	• Donkies waai die insekte weg (met hulle sterte). • Donkies klap met hulle sterte na die insekte. (Enige EEN of soortgelyk)	1	3
1.9	groot/groter/langer ✓ klein/kleiner/korter ✓ *(Nie groot/korter, ens. nie)* (Enige EEN)	2	3
1.10	(Aan sy) tande	1	2
1.11	(Om donkies) warm te hou. (Of soortgelyk)	1	3
1.12	Donkies is **doodgemaak** omdat die mense gedink het daar was te veel donkies. (Of soortgelyk)	1	3
1.13	• B • vier • B vier (Enige EEN)	1	3

1.14	• (Die organisasies kan na die donkies kyk) omdat party eienaars **nie omgee** vir hulle donkies nie/hulle donkies **verniel**. • (Die organisasies kan vir die donkies **kos** gee) omdat party eienaars nie genoeg **geld** het om vir hul donkies kos te koop nie. • (Die organisasies kan vir die donkies die **mediese sorg** gee wat hulle nodig het) omdat die eienaars nie geld het om mediese sorg vir hulle donkies te gee nie. (Enige TWEE of soortgelyk)	2	4
1.15	• Dis teen die wet om diere/donkies te mishandel. • Mense wat donkies mishandel, behoort nie donkies aan te hou nie. • Dis beter vir die donkies om in 'n veilige plek te wees. • Donkies verdien 'n goeie lewe. (Enige EEN of soortgelyk)	1	5
1.16	• D • Bruikbaar • D Bruikbaar (Enige EEN)	1	3
1.17	• Sulke diere kan ongelukke veroorsaak. • Sulke diere kan skade aan motors veroorsaak. (Enige EEN of soortgelyk)	1	4
1.18	• B • harde, oninteressante werk doen. • B harde, oninteressante werk doen. (Enige EEN)	1	3
1.19	• Die titel sê presies waaroor die leestuk handel. • Die titel beskryf die donkie net soos dit in die leesstuk staan. • Die titel noem die donkie 'n wonderlike ding en dis presies wat die donkie is. (Enige EEN of soortgelyk)	1	5
	SUBTOTAAL:	**24**	

TEKS B: VISUELE TEKS

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	VLAK
1.20	dieselfde	1	3
1.21	43%	1	3
1.22	• (Die meeste leerders wat nie tot graad 12 aangaan nie, verlaat die skool) ná graad 10 • ná graad 10	1	3
1.23	• (Potlode) hou verband met skool. • (Potlode) stel die skool/leer voor. • (Potlode) is sinoniem met leer. • (Potlode) laat jou dink aan skool/onderrig/leer. (Enige EEN of soortgelyk)	1	4
1.24	• (Die hoedjie) is sinoniem met verdere studies. • (Die hoedjie) stel naskoolse opleiding voor. • (Die hoedjie) impliseer tersiêre opleiding. • (Die hoedjie) verwys na verdere kwalifikasies na skool. (Enige EEN of soortgelyk)	1	4
1.25	• B • moontlike loopbane om na matriek te volg. • B moontlike loopbane om na matriek te volg. (Enige EEN)	1	3
	SUBTOTAAL:	**6**	
	TOTAAL AFDELING A:	**30**	

Barrett se Taksonomie		Punte	%	
Vlak 5	Waardering	7	23%	20%
Vlak 4	Evaluering			
Vlak 3	Afleiding	11	37%	40%
Vlak 2	Letterlik	12	40%	40%
Vlak 1	Herorganisasie			

AFDELING B: OPSOMMING

NASIEN VAN DIE OPSOMMING

Die opsomming word soos volg nagesien:

- **Puntetoekenning:**
    - 7 punte vir 7 feite (1 punt vir elke feit)
    - 3 punte vir taal
    - Puntetotaal: 10

- **Verspreiding van taalpunte wanneer die kandidaat nie woordeliks aangehaal het nie:**
    - 1–3 feite korrek: ken 1 punt toe
    - 4–5 feite korrek: ken 2 punte toe
    - 6–7 feite korrek: ken 3 punte toe

- **Verspreiding van taalpunte wanneer kandidaat woordeliks aangehaal het.**
    - 6–7 direkte aanhalings: ken geen taalpunte toe nie
    - 1–5 direkte aanhalings: ken 1 punt vir taal toe

LET WEL:

- **Tel van woorde:**
    - Nasieners moet die getal woorde wat gebruik is, tel.
    - Geen punte word afgetrek as die kandidaat nie die getal woorde aangedui het nie of as die getal woorde wat gebruik is, verkeerd aangedui is.
    - Indien die kandidaat die vereiste getal woorde oorskry, lees tot by 65 woorde en ignoreer die res van die opsomming.
    - Korter opsommings wat die vereiste feite bevat, mag nie gepenaliseer word nie.

Kopiereg voorbehou

VRAAG 2: DINK HIERAAN WANNEER JY ’N SELFIE WIL NEEM

[Verwerk uit *Die Burger Jip*, Maandag 19 Mei 2014]

	TEKS	VERWAGTE ANTWOORDE
1.	**Kies ’n mooi en interessante agtergrond vir jou selfie**, byvoorbeeld ’n natuurtoneel. ’n Selfie van jou in ’n badkamer of by ’n begrafnis is heeltemal verkeerd.	Neem jou selfie teen ’n mooi/interessante agtergrond.
2.	As jy jou selfie in direkte sonlig neem, gaan die selfie dof wees. As jy jou selfie in te min lig neem, gaan jou selfie te donker wees. **Daarom moet jy seker maak dat jy jou selfie in goeie lig neem.**	Kies goeie lig om jou selfie te neem.
3.	**Maak seker dat jy die regte klere dra vir die geleentheid wanneer jy jou selfie neem.** Wanneer jy na ’n partytjie toe gaan, kan jy jouself in jou mooi klere afneem. Wanneer jy ontspan, moet mense aan jou kleredrag kan sien dat jy ontspan.	Neem ’n selfie met klere wat by die geleentheid pas.
4.	**Deel ’n spesiale geleentheid met jou vriende.** Wanneer jy jou verjaarsdag vier of by die matriekafskeid is, kan jy ’n selfie neem om vir almal te wys hoeveel jy dit geniet.	Neem ’n selfie by spesiale geleenthede om dit met almal te deel.
5.	Het jy ’n nuwe haarstyl, bril of klere? **Neem ’n selfie om by jou vriende met iets nuuts te spog.** Dit sal vir hulle ook lekker wees om dit te sien.	Spog met iets nuuts deur ’n selfie daarvan te neem.
6.	Mense maak asof hulle slaap, of hulle maak asof die fotograaf hulle onverwags afgeneem het, maar almal weet hierdie foto’s is vals. **Moenie situasies namaak wat nie bestaan nie.**	Neem jou selfie in situasies wat regtig bestaan.
7.	**As jy nie tevrede is met jou selfie nie, kan jy dit verbeter**. Jy kan die toepassing “VSCO Cam” gebruik om jou selfie te redigeer.	Redigeer jou selfie om dit te verbeter.
	GETAL WOORDE = 227 woorde (± 200 woorde - Disjunktief)	**GETAL WOORDE = 62 woorde (50 – 60/65 maksimum)**
		TOTAAL AFDELING B: 10

Barrett se Taksonomie		Punte	%	
Vlak 5	Waardering	2	20%	20%
Vlak 4	Evaluering			
Vlak 3	Afleiding	4	40%	40%
Vlak 2	Letterlik	4	40%	40%
Vlak 1	Herorganisasie			

AFDELING C: TAALSTRUKTURE EN -KONVENSIES

NASIEN VAN TAALSTRUKTURE EN -KONVENSIES

1. Spelling:

   - Eenwoord-antwoorde moet korrek gespel word.
   - By volsin-antwoorde word verkeerde spelling gepenaliseer indien die fout in die taalstruktuur is wat getoets word.
   - Waar afkortings getoets word, moet die leestekens korrek wees.

2. Sinstrukture moet taalkundig korrek wees en in volsinne aangebied word volgens die instruksies.

3. Aanvaar die letter EN/OF die korrekte antwoord wat volledig uitgeskryf is, by ŉ meerkeusevraag.

VRAAG 3: ADVERTENSIE

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	VLAK
3.1	manipuleer	1	3
3.2	uitroepteken	1	1
3.3	• B • Dit laat elke leser voel daar word net met hom/haar gepraat. • B Dit laat elke leser voel daar word net met hom/haar gepraat. (Enige EEN)	1	3
3.4	• ... almal hou nie van kampeer nie. • ... die adverteerder se opinie wil hê dat mense by die ATKV se vakansie-oorde gaan kampeer. • ... nie almal wil na ATKV vakansie-oorde gaan nie. • ... die adverteerder wil die ATKV vakansie-oorde bemark. (Enige EEN of soortgelyk)	1	3
3.5	Sep – tem - ber	1	2
3.6	beste	1	2
3.7	• B • kerkmuis • B kerkmuis (Enige EEN)	1	3
3.8	• Verskillende lettertipes • Die woorde wat in verskillende vorms geskryf is • Die leestekens/uitroeptekens • Die foto van mense wat kampeer • Die kindertekeninge • Die woorde wat groot gedruk is • Die vetgedrukte woorde (Enige TWEE of soortgelyk)	2	5
3.9	• Mense wat daarvan hou om te kampeer. • Mense wat goedkoop vakansie wil hou. • Mense met kinders. • Mense wat van ATKV-oorde hou. (Enige EEN of soortgelyk)	1	5
	SUBTOTAAL:	**10**	

VRAAG 4: SPOTPRENT

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	VLAK
4.1	Ag tog!	1	2
4.2	Gertjie sê vir sy pa dat hy nie sleg voel nie**.** *(Die hele sin moet korrek wees om die punt te verdien)*	1	2
4.3	• D • hulle die wedstryd verloor het. • D hulle die wedstryd verloor het. (Enige EEN)	1	3
4.4	• koerant • nuusblad/dagblad (Enige EEN)	1	2
4.5	hartseer is oor	1	3
4.6	• Wie kon ook nie 50 lopies kry nie? • Watter krieketspan kon ook nie 50 lopies kry nie? *(Die hele sin moet korrek wees om die punt te verdien)* (Enige EEN)	1	2
4.7	warm	1	2
4.8	skinkbord**jie**	1	1
4.9	hom	1	2
4.10	Pa en Gertjie gesels terwyl hulle koffie drink.	1	2
	SUBTOTAAL:	**10**	

VRAAG 5.1: LEESSTUK

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	VLAK
5.1.1	waarop	1	3
5.1.2	agtiende	1	3
5.1.3	vuil	1	2
5.1.4	nie	1	3
5.1.5	in	1	1
5.1.6	reënwater	1	2
5.1.7	sleg**te**	1	2
5.1.8	silwerskoon	1	2
5.1.9	**om** gesonde kos **te** eet. *(Die hele sinsdeel moet korrek wees om die punt te verdien)*	1	2
5.1.10	groente	1	4
5.1.11	kind**ers**	1	2
5.1.12	omdat hulle **elke dag voor die televisie sit.** *(Die hele sinsdeel moet korrek wees om die punt te verdien)*	1	4
5.1.13	My **van** is Dube. *(Eienaam)* **Van** ek hom ken, lees hy graag. *(Voegwoord)* *(Enige sin waar die ander betekenis van die woord duidelik is.)*	1	4
5.1.14	ŉ	1	1
	SUBTOTAAL:	**14**	

VRAAG 5.2: PRENT

VRAAG	ASSESERINGRIGLYNE	PUNT	VLAK
5.2.1	elektrisiteit	1	3
5.2.2	op	1	2
5.2.3	handdoek	1	2
5.2.4	verwarmer	1	2
5.2.5	afgeskakel	1	2
5.2.6	beker	1	2
	SUBTOTAAL:	**6**	
	TOTAAL AFDELING C:	**40**	

Bloom se Taksonomie		Punte	%	
Vlak 6	Sintese	3	7.5%	20%
Vlak 5	Evaluering			
Vlak 4	Analise	13	32.5%	40%
Vlak 3	Afleiding			
Vlak 2	Begrip	24	60%	40%
Vlak 1	Kennis			

AFDELING D: LETTERKUNDE

KINDERS VAN DIE AARDE – Charles Fryer

VRAAG 6

VERHAAL A: 'DIE DAG VAN DIE ROOS' – Jan Rabie

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	VLAK
6.1	(By die) see/(Op die) strand	1	1
6.2	jaloers	1	3
6.3	• B • personifikasie. • B personifikasie. (Enige EEN)	1	3
6.4.1	• D • ... het teruggegaan om die roos te gaan haal. • D ... het teruggegaan om die roos te gaan haal. (Enige EEN)	1	3
6.4.2	• C • ...het ure lank in die lou somernag langs die see geloop. • C … het ure lank in die lou somernag langs die see geloop. (Enige EEN)	1	3
6.4.3	• A • ... het uitgelate op die sand te kere gegaan. • A … het uitgelate op die sand te kere gegaan. (Enige EEN)	1	3
6.4.4	• B • … het eerste langs die roos neergebuk. • B … het eerste langs die roos neergebuk. (Enige EEN)	1	3
6.5	• Alta en haar vriendin het strandlangs gestap. • Alta en haar vriendin het die roos in die sand gesien. • Alta en haar vriendin het weggestap. • Alta het die roos gevat.	1 1 1 1	2 2 2 2
6.6	• Hy het VIR ALTA in die sand geskryf. • Hy het haar naam in die sand geskryf. (Enige EEN of soortgelyk)	1	1
6.7	• C • baie skaam was vir meisies. • C baie skaam was vir meisies. (Enige EEN)	1	3

6.8	• Dit was skemer. • Iemand het sag op 'n kitaar gesit en speel. (Enige EEN of soortgelyk)	1	3
6.9	• Hy was gelukkig (omdat Alta die roos gaan haal het). • Hy wou uiting gee aan sy geluk (omdat Alta die roos gaan haal het). (Enige EEN of soortgelyk)	1	1
6.10	Hy wou wys/sê dat hy vir haar lief is. (Of soortgelyk)	1	1
6.11	• Sy kon só vir hom wys dat sy ook van hom hou. • Sy het só vir hom gewys dat sy die moeite wat hy gedoen het, waardeer. • Sy kon só vergoed omdat sy hom seergemaak het. • Sy het die seun gelukkig gemaak. (Enige TWEE of soortgelyk)	2	5
6.12	Alta wou vir die seun wys dat sy ... • ook vir hom omgee. • ook verlief op hom was. • dieselfde oor hom gevoel het. (Enige EEN of soortgelyk)	1	4
6.13	• Dit is 'n tienerliefdesverhaal. • Die karakters in die verhaal is tieners. • Die verhaal handel oor liefde, en tieners hou daarvan. • Die verhaal vertel van dinge waarvan tieners hou. (Enige EEN of soortgelyk)	1	4
	SUBTOTAAL:	**20**	

VERHAAL B: ' ’N MAN KOM TUIS' – Chris Barnard

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	VLAK
6.14	• Gouws het (net) een naweek per maand huis toe gegaan. • Een naweek per maand (Enige EEN)	1	3
6.15	• A • kontras. • A kontras. (Enige EEN)	1	3
6.16	• ’n Mens werk in die warm son. • Daar is baie stof waar ’n mens werk. • Daar is baie lawaai/Die masjiene raas. • Dit is fisiese handearbeid. (Enige EEN)	1	1
6.17	(In ’n) tent	1	1
6.18	(Op) Wilgerspruit	1	1
6.19	verwelkoming	1	3
6.20	(’n paar) skoene/dameskoene	1	1
6.21	JA • Ek hou daarvan om mense te help. • Ek hou daarvan om geselskap te hê as ek bestuur/ry. **OF** NEE • Dit is gevaarlik/onveilig om vreemde mense op te laai. (Enige EEN of soortgelyk)	1	4
6.22	• Die hond het Gouws sien aankom en begin blaf. • Die vrou en kinders het Gouws tegemoet gehardloop. • Gouws het die bagasie laat val en twee van sy kinders opgetel. • Die hele gesin het saam al die pakkies weer bymekaargemaak.	1 1 1 1	2 2 2 2
6.23.1	• C • … was gewoond daaraan om lang ente alleen te ry. • C … was gewoond daaraan om lang ente alleen te ry. (Enige EEN)	1	3

Kopiereg voorbehou

6.23.2	• D • … was nie meer baie jonk nie. • D … was nie meer baie jonk nie. (Enige EEN)	1	3
6.23.3	• A • … het laaste agterna gedraf om die man te ontmoet. • A … het laaste agterna gedraf om die man te ontmoet. (Enige EEN)	1	3
6.23.4	• B • … was ʼn slimkop. • B … was ʼn slimkop. (Enige EEN)	1	3
6.24	• Die titel dui aan dat die verhaal handel oor ʼn man wat by die huis kom. • Die titel dui aan dat die verhaal handel oor ʼn man wat op ʼn spesiale manier deur sy gesin verwelkom word as hy by die huis kom. (Enige EEN of soortgelyk)	1	4
6.25	• D • ʼn Mens moet dankbaar wees en nie kla as dinge soms moeilik is nie. • D ʼn Mens moet dankbaar wees en nie kla as dinge soms moeilik is nie. (Enige EEN)	1	3
6.26	• Die een wat ver werk, kan nie help as daar probleme by die huis is nie. • Kinders het albei ouers by die huis nodig. • Die kinders moet baie dinge vir hulleself doen. • Die pa kan nie die gesin beskerm as hy ver van die huis af is nie. • Dit is baie moeilik vir een ouer wat die ma en die pa moet wees. (Enige TWEE of soortgelyk)	2	5
	SUBTOTAAL:	**20**	

Barrett se Taksonomie		Punte	%	%
Vlak 5	Waardering	8	20%	20%
Vlak 4	Evaluering			
Vlak 3	Afleiding	16	40%	40%
Vlak 2	Herorganisasie	16	40%	40%
Vlak 1	Letterlik			

TOTAAL AFDELING D: 40
GROOTTOTAAL: 120

Kopiereg voorbehou